

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so pošiljati prosto. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 5.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Iz državnega zbora.

Dne 24. nov. so se torej na Dunaju zopet sešli »zastopniki« interesov avstrijskih narodov: državni zbor je po dolgem času imel prvo sejo. Znano je, da so pred nekaj mesci šli poslanci po brezuspešnih poskusih za delazmožnost državnega zbora na počitnice. Znano je tudi, da so takrat slovenski klerikalci onemogočili delovanje drž. zbora, ne iz ljubezni do svojega naroda, ampak da zadostijo častihlepnosti svojega generala dr. Šusteršiča. Takrat so tudi drugi slovanski poslanci (slovenski naprednjaki, Hrvati, Srbi in Čehi) šli klerikalcem na lim in so tako pripomogli dr. Šusteršiču do povsem nezaslužene »slave«. Toda kmalu so spoznali, da so Šusteršiču nasledili in mu pomagali do uveljavljanja njegovih nečednih načrtov, in zjasnilo se je v njihovih glavah tekotem mesecev: stregli so se. Danes stoji dr. Šusteršič, ki je že mislil, da bo neomejeni komandant v slovanski politiki na Dunaju, osamljen bolj kakor je bil kedaj. Čehi so ga vrgli pred prag, dalmatinski Hrvati razun 4 zagrizenih klerikalcev — in če ljudi brez pomena! — nočejo o Šusteršičevi politiki nič čuti, in tudi naši slovenski naprednjaki in dr. Ploj so postali oprezniji. Mislimo, da bo to kolikortoliko vedlo k razjasnitvi političnih razmer tudi na Slovenskem. In takrat bo postalo krog Šusteršiča, Korošca in njihovih kimovcev še bolj pusto in prazno.

Pa poreče kdo: to vendar ni mogoče, kar ti trdiš; ali nisi bral, da je Šusteršičev državnozbojski klub, ki je dozdaj štel 18 članov, narasel na 22 članov? Res je! Štirje dalmatinski klerikalni poslanci, brezpomembne osebe v parlamentarnem življenju, so izstopili iz »Zveze južnih Slovanov«, kateremu klubu je načelnik dr. Ploj, in so prestopili k Šusteršiču. To mi le z veseljem pozdravljamo, ker so baš ti štirje klerikalci bili največja ovira za uspešno delo slovenskih naprednih poslancev, in je samo škoda, da tega že prej niso storili. Šusteršič je z njimi pač pridobil na številu, a ne na ugledu, tem manj, ker so mu, kakor rečeno, Čehi, dozdaj njegovi najboljši podporniki, obrnili hrbet.

In danes vidimo dr. Šusteršiča igrati naravnost ogavno igro. On, ki je pred mesci še sloves-

no proglašal, da hoče strmoglaviti Bienenrthovo vladno, on, ki je bil še pred tedni najhujši obstrukcionist, on se danes pogaja z vladno, za koliko bi se ji prodal. Ne smejte se, prijatelji, je to sveta in čista resnica. Mnogo kravih kupčij je že sklenil z vladno dr. Šusteršič, z ono vladno, kateri je vedno grozil, da jo strmoglavijo, a nobena menda ni bila tako sramotna in ogavna, kakor ta. »Koliko mi daš, da postanem tvoja priležnica«, tako kliče klerikalna stranka na usta svojega generala dr. Šusteršiča Bienenrthu. In če ne bo imel Bienenrth že drugih priležnic dovolj, je gotovo, da bo kupil v to svrhu tudi slovenske klerikalce — na stroške davkoplačevalcev. In rjoveči lev dr. Šusteršič bo postal v onem hipu krotka ovčica.

Človek se vpraša: kje je iskati vzroka temu smešnemu in vendar žalostnemu pojavu? En vzrok smo že povedali: dr. Šusteršič čuti osamelost, v katero je zašel in strah ga postaja. Toliko je obljuboval slovenskemu ljudstvu, in zdaj naj ostane ob strani in gleda, kako drugi žo iz vladnih jaslí?! To je eno!

Drugi vzrok pa moramo iskati v kranjski domovini Šusteršičevi. Klerikalci so, odkar imajo deželno upravo Kranjske v rokah, tako škandalozno nemarno in slabo gospodarili, da so spravili deželo blizu — gospodarskemu polomu. Da bi se vsaj trenutno rešili, so sklenili v kranjskem deželnem zboru postaviti, glasom katere bi najeli krog 10 milijonov posojila za deželo. Že so si slikali zlate gradove v zrak, kako sijajno bodo s tem nastili svoje backe in jih tako priklenili nase. Naenkrat pa je kakor strela iz jasnega med nje udarila vest, da cesar postavbe ni potrdil. In tu je iskati glavnega vzroka za sedajno Šusteršičevo klečplazenje pred vladno. Vse ti damo, o vlada, samo reši nas na Kranjskem poloma, — tako vpijejo sedaj po ministerskih sobah, in prepričani smo, da ne bodo vpili brez uspeha.

Sedaj razumete, zakaj so slovenski klerikalci v državnem zboru postali tako krotki, zakaj ne nadaljujejo boja proti vladi, zakaj se ji ponujajo za toliko in toliko milijonov. Človeku, ki je zasledoval politiko slovenskih klerikalcev v državnem zboru pred nekaj mesci, in ki vidi njihovo klečplazenje danes, se stoji to nagnusno, ogavno njihovo početje. Vse za naše žepe, in nič za ljud-

stvo, to je in ostane geslo slovenskih klerikalnih poslancev Šusteršičevega in Koroščevega kova, in naj še rabijo proti ljudstvu tako lepe in mameče besede!

Slovensko ljudstvo, spreglej!

Iz političnega sveta.

V državnem zboru, ki se je sešel 24. nov., se je najprej razpravljalo o raznih predlogih draginjskega odseka, kako bi se dala ublažiti beda, ki je nastala vsled draginje, osobito mesa in stanovanj.

V prvi seji se je izreklo sožalje ruskemu narodu vsled smrti Leva Tolstojca. — Prisegli so nadalje novoizvoljeni poslanci, med njimi slovenska klerikalca Jarc in dr. Verstovšek.

V sobotni seji se je razpravljalo o zakonskem načrtu glede oskrbe cenejših stanovanj. Ta zakon bo osobito za delavstvo in nižje uradništvo velike važnosti. Vlada bo dala za podpore in obresti 25 milijonov v ta namen. Ustvarjati bo treba stavbinske zadruge.

V torek se je nadaljevala razprava o predlogih draginjskega odseka in so se sprejele razne resolucije.

V sredo se je nadaljevala razprava o sredstvih zoper draginjo mesa.

Vlada je parlamentu tudi predložila začasni državni proračun ali proračunski provizorij, ki obsega sledeče:

Državni proračun za l. 1911. izkazuje izdatkov 2.818.196.736 K in dohodkov 2.818.507.772 K, torej 311.036 K prebitka. Zaradi ozko odmerjenega prostora v našem listu bomo navedli le glavne številke. Izdatki: I. Civilna lista 11.300.000 K. II. Kabinetna pisarna 189.637 K (+ 656 K). III. Državni zbor 4.165.083 kron (+ 82.399 K, zlasti za zboljšanje plač stenografom in slugam.) IV. Državno sodišče 67.156 K. V. Ministerski svet in upravno sodišče 5.072.110 K (več 169.180 K vsled zvišanja števila uradnikov, zboljšanja dijet in plač, večjih stroškov pri uradnem časopisju in c. kr. korespondenčnem biroju.) VI. Donesek za skupne državne potrebe 324.328.046 K. VII. Ministerstvo za notranje zadeve 54.178.960 K (več 2.120.644 K; izdatek za ljudsko štetje je 590 tisoč kron, za

LISTEK.

Lepa Anka.

Spisal Avgust Šenoa. — Poslovenil Jože Namreč.

»Za to se ne bojte. Bodem že nastavlil očetovske baterije, sedaj stopite tudi vi kot lahka kavalerija na bojno polje, vi ste huzar.«

»Dobro. Pripravite Anko in milostivo gospo, jaz nastavim svoje operacije. Upam, da bode za sluga gospoda Lackoviča, da ne izumrje plemo Lilienfeldovo. Sedaj ostanite z Bogom. Imam mnogo posla, moram preučiti geologijo enega dela mojega posestva, da vidim, kako bi se moglo priti do kake rude. Z Bogom, gospodi!«

»Sluga, dragi baron! Pridite za tri dni; medtem bom že za vas delal.«

Lackovič spremi barona do voza; vrnivši se v hišo naroči slugi:

»Ko se vrne gospodična Anka, reci ji, naj pride k meni.«

Čez pol ure so se odprla vrata v Lackovičovo sobo. Stopila je Anka, držeč v rokah venec.

»Dober večer, dragi oče. Kaj zapoveduješ?«

»A, ti si, Ančica? Pojdi sem!«

Anka se približa očetu.

»Anka«, se nasmeje Lackovič. »Vem nekaj novega.«

»Kaj, dragi oče?«

»Ančica! Ti bodeš baronica Lilienfeldova.«

Deklica prebledi, venec ji pade na tla, in ona steže iz sobe.

Drugi dan po pogovoru starega Lackoviča in barona Otmarja je prišla na dvor gospe Miličeve Ankina mati. Dobila jo je v vrtu.

»Čudo!« se začudi Miličeva opazivši sosedo, »prehiteli ste me, draga prijateljica! Ravno sem hotela k vam po važnih poslih.«

»Vem, prijateljica«, odgovori gospa Lackovičeva nekako žalostno.

»Vi veste torej?«

»Anka mi je vse povedala.«

»Tem bolje, mislim.«

»Tem slabše, mislim jaz.«

»Tem slabše? Kako to? Kaj vam zveza med našo deco ne bi bila draga?«

»Zelo draga, ljuba prijateljica.«

»Potem ne razumem —«

»Zakaj sem rekla: tem slabše. Vam razložim.«

»Prosim.«

»Moj Lackovič je žalibog na nek način zno-rel —«

»Kako to?«

»Ubožec sanja o velikih gospodarskih podjetjih. Dve misli ste mu zmešali pamet: jesih in svila.«

»Jesih in svila?«

»Da, on sanja, da bode preplaval vso Hrvatsko z jesihom iz svoje tovarne in da bode ves svet odet v svilo njegovih sviloprejk.«

»Kje je ta tovarna in kje so sviloprejke?«

»V njegovi neumni glavi. Rečem vam, stariček je že znorel. Meri in računa noč in dan. Pravi mi, da bode dal vse cvetlice, vse sadje popluti in zasadi z murbami.«

»Z murbami?«

»Za svojo svilo.«

»Ali je mogoče?«

»Da, v resnici.«

»Toda ne razumem —«

»Kaj se tega tiče ženitev vašega Milana z našo Anko? Povem vam.«

»Prosim.«

»Moj Lackovič se ni sam domislil teh neumnosti.«

»Temveč kdo?«

»Baron Otmar Lilienfeld.«

»Lastnik posestva Jezerovca?«

»Da, on. Baron Otmar je zmešal pamet mojemu možu. Bajе mu govori o uzornem svojem gospodarstvu in o velikih podjetjih. In pridobil je starca.«

»Pridobil?«

»Z dušo in telesom. Sklenila sta ofenzivni in defenzivni dogovor in pečat tega dogovora ima biti —«

»Razumem — vaša Anka.«

»Žalibože — moja Anka.«

»To je slabo.«

»Zelo žalostno!«

»Ubogi moj Milan! Kakšen človek je ta Lilienfeld?«

»Kaj jaz vem? Nekaj časa hodi že v našo hišo. Zabava mojega moža z gospodarskimi osnovami, mene in mojo hčer pa z neznosnim laskanjem —«

»Ubogi moj Milan!«

»In še kako ubog! Sinoči po baronovem odhodu je povedal Lackovič Anki, kaka usoda jo čaka.«

»A ona?«

»Vprašate me? Pritekla je k meni, povedala mi vse, kaj namerava oče, da bode namreč baronica. Anka mi je še več povedala, o Milanu in vašem načrtu, da me danes posetite v tej zadevi. Šla sem k možu in mu začela ostro govoriti. Kakšna svila, kakšen jesih, kakšen baron? Da se bode za Anko našla že boljša partija, samo počaka naj še malo časa.«

»A on?«

»Odgovarjal mi je le: Dolgi lasje, kratka pamet.« —

»Strašno!«

»Ne res? To sem tudi jaz rekla. Odkar sva mož in žena, mi ni rekel žal besede, sedaj pa, odkar je prišel v hišo ta nesrečni baron: Dolgi lasje, kratka pamet.«

uradništvo starostnozavaroval. urada za zasebne uradnike 8.000 K; Štajersko dobi pri namestitvi več 1 koncipista in 4 sluge.) VIII. Ministerstvo deželne brambe 97.107.350 K, nekaj manj ko lani. Za orožništvo se izda 90 tisoč kron več, tudi za gorske čete dež. brambe 1.200.000 K. IX. Ministerstvo za uk in bogočastje 105.560.789 K (več 2.559.217 K). Glasbena Matica v Ljubljani dobi 4 tisoč kron; celjski Musikverein 500 K, celjska slov. gimnazija 1.200 K, ptujski Musikverein 600 kron, celjska dekliška trg. šola 4.500 K. Cerkve na Štajerskem dobe 17.000 K za popravila in stavbe. Za srednje šole dobi Štajerska 18.655 K podpor in režijskih stroškov. Zanimivo je, da dobi Dalmacija 300.000 K za povzdigo ljudskega šolstva. Ta dežela je v proračunu sploh na vseh poljih bogato obdarovana. X. Finančno ministerstvo 854.486.787 K, za 36.159.644 K več, zlasti za obresti od državnih dolgov, zvišanih stroškov za upravo itd. XI. Trgovsko ministerstvo 223.219.880 kron, celjska dekliška trg. šola 4.500 K. Cerkve 10 milj. podpore in za dalmatinske paroplov. družbe 2.900.000 K. XII. Železniško ministerstvo 749.776.900 K (za 14.215.050 K več ko lani). Država vzame promet na progi Celje-Velenje v lasten račun; deželi bo dajala ta za 221.920 K na leto.) XIII. Poljedelsko ministerstvo 59.345.024 K, več za 592.596 K. Za agrarne operacije dobi Štajerska 40 tisoč kron. XIV. Justično ministerstvo dobi 87.713.967 K (za 1.325.976 K več). XV. Ministerstvo za javna dela dobi 100.270.970 kron (za 187 tisoč kron manj ko lani). Za javna poslopja (vzdrževanje in stavbo) se bo izdalo 25.374.280 K (nekaj manj ko lani). Najvišje sodišče stane 717.400 K in pokojnine 111.141.224 K.

Češki poslanci v državnem zboru so si ustanovili skupino ali klub, v katerem so vsi združeni in predstavljajo na ta način veliko moč. Čisto gotovo je, da so Čehi storili ta korak; ker so bili siti neznosne Šusteršičeve komande.

Zveza med Avstrijo in Italijo se bo v kratkem zopet obnovila.

V hrvaškem gledališču v Zagrebu so slavili v nedeljo 50letnico, odkar so v tem gledališču samo hrvaške predstave. Prej so bile nemške.

Srbski državni zbor je potrdil trgovinsko pogodbo z Avstrijo.

Angleški državni zbor je razpuščen in se bodo vršile v kratkem nove volitve.

V Braziliji so se v Rio de Janeiro spuntali na nekaterih vojnih ladijah mornarji. Zahtevali so višje plače. Punt se je v par dneh končal.

Tudi v Mehiki se je v nekaterih krajih pojavil punt in sicer proti sedanjemu predsedniku mehiške ljudske vlade Diazu. A vladne čete so punt kmalu udušile. Diaz je dal krož 800 puntarjev ujeti in vse — postreljati.

POSTAVA ZA OSKRBO CENEJŠIH STANOVANJ.

Pomen sobotnega sklepa državne zbornice o oskrbi cenejših stanovanj je mnogo večji, ko se vidi na prvi pogled. 25 milijonov kron bi bilo seveda za ublaženje stanovanjske draginje po Avstriji sila malo. Zategadelj je važno, da teh 25 milj. ne bode služilo le za posojila, temveč za garancijo. Kalkulacija je sledeča: Sklad za oskrbo stanovanj bo služil za to, da bo dobil kredit za nove stavbe. Za prve hipoteke do 50% potrebnega kapitala se lahko dobi denar. Za nadaljnih 40% druge hipoteke pa bodo dobile javne korporacije in zavodi posojila, ako hočejo graditi poslopja za

mala stanovanja. Fond pa lahko služi tudi za prevzete poročila v prid omenjenim korporacijam, tako da so hipoteke v stavbene namene malih stanovanj pupilarno varne in jih lahko dajo tudi na drugo mesto hranilnice, zavarovalnice itd. — Država priznava za te hipoteke 8kratno poročilo, tako da garantira ta fond 25 milijonov za vsoto 200 milijonov kron. Ker znašajo temu kapitalu primerne prve hipoteke 250 milj. in druge 200 milijonov, bi z doneski lastnikov, ki bi znašali tudi 50 milijonov, bila vsota 500 milj. za gradnjo hiš z malimi in ceneniimi stanovanji na razpolago. Naj izrabijo ta kredit tudi slovenske občine in korporacije!

Beleške.

Od nekd. (Da se resnica prav, spozna, treba je čuti dva zvona.) Tovariš Brinar je hud, da mu klerikalci v nedeljo niso pustili na javnem shodu govoriti. Ko bi klerikalci to dovoljevali, pa bi jih že zdavnaj več ne bilo. Tudi pri nas je imel nekoč dr. Korošec javen shod. Ko je ljudi že dovolj „nafarbal“, oglasil sem se še jaz k besedi. Dr. Korošec pa me vpraša, če sem katoliški narodnjak. Ko pozovem vs navzoče, naj mi kateri dokaže, če nisem katoličan in narodnjak, pa pravi dr. Korošec: „Pa Vi berete „Sl. Narod“, „Učiteljski Tovariš“ itd. itd. Ko sem mu odgovoril, da on tudi to bere, pa pravi, da je g. župnik predsednik shoda in da ima on pravico dovoliti besedo. Župnik pa je stal pri mizi od zadrege ves rudeč in v tla gledajoč kakor devičica, ki je dobila nenadoma prvi poljub. Ko dr. Korošec to situacijo vidi, se kratko odreže: „Vam ne dam besede“. Za božjo voljo, kam pa bi ti ljudski zapeljivci prišli, ko bi pustili tudi resnico na dan! Če bi klerikalci pustili, da se slišita dva zvona, potem bi jim k pogrebu zvonila obadva.

a Sv. Miklavž se bliža, za otroke nadpoln in vesel dan. Ob mejah Slovenije je veliko otročičev, ki željno pričakujejo tega dne, da zazro darove, ki jih jim bo poslala po sv. Miklavžu mati Slovenija. Družba sv. Cirila in Metoda bi rada ustregla željam in nadam teh malih, zato trka na vsa idealna srca rodoljubnih Slovencev s prošnjo: „Naredite veselje z darovi našim malim, spomnite se ubogih otrok v trenutku, ko mislite, kako bi obdarovali svojo ljubljeno deco“. — Za vsak, tudi najmanjši dar vam bo neizrekljivo hvaležna uboga mladina in družba sv. Cirila in Metoda.

a Ustanovni občni zbor „Zveze jugoslovanskih hranilnic“ se vrši dne 10. decembra 1910 ob 10. uri dopoldne v dvorani „Mestne hranilnice ljubljanske“ v Ljubljani.

a Poveljstvo 87. pešpolka je prepovedalo vojakom naročati slovenske liste in časopise brez izjeme, nemških pa ne. Kakor rečeno, se bode bavil z razmerami pri tem polku parlament.

v Orožne vaje neaktivnega moštva deželne brambe se prične prihodnje leto 24. junija; pozvali se bodo k njim v prvi vrsti nadomestni rezervniki. — Oni nadomestni rezervniki, ki še niso odslužili svojih 8 tednov, se bodo pozvali za izvežbanje dne 11. marca prih. leto.

v Od pošte. Trgovinsko ministerstvo je imenovalo poštarja Janeza Žvižaja v Konjicah nadpoštarjem 1. plač. stopnje v Feldbachu; poštar Emil Žvižaj v Rogaski Slatini je na lastno prošnjo prestavljen za poštarja v Konjice.

v Razpis učiteljskih mest. Učiteljska mesta so razpisana: na trirazredni ljudski šoli v Št. Florijanu nad Doličem, pošta Mislinje, 3. plač razred, mesto definitivnega učitelja, prošnje so vložiti do 31. decembra; na dverazredni ljudski šoli pri sv. Bolfenku v Slov. gor., 3. plač. razred, mesto definitivne učiteljice, prošnje so vložiti do 15. decembra.

G. župnik Pečnik popravlja. Z ozirom na notico »Klerikalci v boju proti našemu časopisu zopet osramočeni«, nam je poslal znani župnik Pečnik ta le popravek: 1. Ni res, da bi bil jaz urednika »Narodnega Lista« po dr. Benkoviču tožil, ker mi je neki dopisnik »Narodnega Lista« očitil, da pišem članke s »peklenščekovo hudobnostjo«, da so se v moji postelji zgodili smrtni grehi in da se bo spoh začel kidati smrad iz obližja župnika Pečnika; res pa je, da sem tožil po dr. Benkoviču urednika gospoda Spindlerja pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju zaradi malomarnosti, ko se je zagovarjal, da dotičnega dopisa ni pred tiskom čital. 2. Ni res, da bi bil dr. Benkovič pri razpravi pred okr. sodnijo v Celju moral v imenu župnika Pečnika tudi večji del te tožbe sramotno umakniti in sicer glede očitanja peklenščekove hudobnosti in grehov v župnikovi postelji; res pa je, da je tožnik celo tožbo častno vzdrl. 3. Ni res, da bi bil jaz le en kosček obtožbe trdovratno vzdrl; res pa je, da sem vzdrl celo obtožbo. Z odličnim spoštovanjem Franc Pečnik, župnik. — Cel popravek je le cepljenje besedi. Kakor znano, se bo imel župnik Pečnik zagovarjati zaradi dopisov v »Slov. Gospod.« pred mariborsko poroto. Takrat se bomo z njim dalje pomenili.

Za kaj jim gre? »Straža« je prav odkritosrčno povedala, kaj nameravajo klerikalci s svojo gonjo proti učiteljstvu: raztrgati stanovsko organizacijo štaj. učiteljstva »Lehrerbund« in prisiliti slov. učiteljstvo z vsemi sredstvi, da se pridruži glasoviti Slomškovi zvezi, to je podvreči se politični komandi naših fajmoštrov in diverznih »radikalnih vladnih lakajev. »Str.« že kliče klerikalnim učiteljem: »Nič strahu in bojazni! Mogočne čete našega ljudstva bodo stale za vami!« Samo žal, da te »mogočne« čete ne morejo učiteljstvu izposlovati niti vinarja za zboljšanje njihovega gmotnega položaja, da, še več: te »mogočne« čete so baš največji nasprotniki zboljšanja! Klerikalci pozabljajo, da Štajerska ni Kranjska črna vojvodina in da pri nas ne bodo dobili vse moči v deželi za strahovanje in zatiranje v roke! Sploh pa še ponavljamo enkrat: nezreli klerikalni fantiči ne bodo našemu učiteljstvu predpisovali, kaj naj stori v obrambo svojih stanovskih težnj!

Učna tečaja za sadjarstvo in vinorejo v Mariboru leta 1911. Glasom odloka c. kr. deželnega šolskega sveta bode tu v letu 1911, in sicer od 6. do 18. marca, potem od 12. do 17. junija 1911 na štajerski deželni sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru razdeljen učni tečaj v izvežbanju ljudskošolskih učiteljev za vzgojevanje in poizkušnje v ameriških trt ter za sadjarstvo in vinorejo v občeh za 20 udeležnikov. Udeležniki dobe v ta namen za potovanje in hrano odškodnino v znesku po 100 K. Dotične, kolka proste prošnje je s tozadevnimi predloženimi poročili vred najkasneje do 31. decembra 1910 predložiti mariborskemu okrajnemu glavarstvu.

a Vpliv dr. Šusteršičevega vodstva na štajerske Slovence. Iz Maribora nam pišejo sledeče: „Nismo in pri naših ozkih slovenskih razmerah

»Pa verujte možem!«

»Da, prav ste rekli, verujte možem! Koliko sem mu govorila, uboga usta. Zastonj! Anka bode baronica Lilienfeldova, se je odrezal, puncum! Ne besedice več!«

»Strašno!«

»Tem strašneje je, ker postane baronica že čez tri dni.«

»Kaj naj storimo?«

»Tako tudi jaz vprašam! Zato sem prišla.«

»To je treba prepričati.«

»Kako pa?«

Gospe sosedice so se zapletle v živahen pogovor, kar se naenkrat zaslišijo od hiše sem cele litanije latinskih vslikov in psolv in to z glasom, kakor bi kvakale žabe. Sosedci ste umolknil.

(Dalje sledi.)

O železnica.

Spisal železnični uradnik.

(Dalje.)

Tovorne vlake napravljajo takšne postaje, ki iz raznih tovarn in od posameznih pošiljalcev prejmejo toliko blaga v transport, da lahko naredijo poseben vlak. Nadalje postaje na križiščih železnic, ali take, v koje se edna ali več prog steka, ki so torej prisiljene zbok obilnega došlega blaga samostojno napravljati vlake proti potrebnim smeri. Take postaje imenujemo dispoziijske postaje. One imajo za sestavljanje vlakov vse potrebno osobje in najčesteje svojo kurilnico s stroji in strojnim osobjem. Sestava vlakov se pa vrši na sledeč način. Vozove, ki pojdejo s kakim vlakom, določi uradnik. To delo mu je olajšano, ker ima vsaki basani voz svoj tovarni list in listino, na katerih je na pristojnem mestu zaznamovana številka voza, h kateremu

spadata. Iz listine spozna uradnik, kaj in koliko je v vozu, in kam je namenjen. Skupina vseh papirjev, ki spremljajo naloženi voz, imenujejo železničarji račun. Uradnik torej iz računov določi vozove za bodoči vlak. Vozovnik, ki ima vse v postaji se nahajajoče vozove v svoji knjigi s številkami napisane, si k bodočemu vlakom pristojne vozove načrta, pove vojim podrejenim oddelkovodjem, po katerih tirih so raztrešeni in na kateri tir naj vozove za bodoči vlak postavijo. Prične se torej prevažanje vozov v svrhu sestave vlaka in sicer vedno na za to pripravnih stranskih tirih. Oddelkovodjem v pomoč so prideleni sklepači, ki vozove pri- in odklepajo. Njih delo je skrajno mučno in najbolj nevarno izmed vseh železniških poslov. Sklepač mora stopiti med voza, ki ju hoče skleniti. Ker pa mora to često med premikanjem voz storiti, so nesreče neizogibne. Izumili so sicer v najnovejšem času samostojno sklepanje voz, ki še pa v Evropi ni nikjer v rabi. Pri tem načinu se skleneta voza vsled pritiska drug ob drugega, razkrene jih pa sklepač itak lahko od strani. Železnica bode zahtevala dosti manj žrtev, kadar bode postal ta način sklepanja voz splošen. V tem, ko se vlak sestavlja, obvesti uradnik vlakovodjo in njemu podrejene sprevodnike oziroma zavirače, da jim bo prevzeti vlak, zahteva od kurilnice stroj, da bode pripravljen v času, ko ima odpeljati vlak. Za redne vlake, ki gredo vsak dan, mora biti stroj kakor vse potrebno osobje brez posebnega obvestila pripravljeno ob določenem času. Pri izvanredn. vlakih pa mora uradnik za vse poskrbeti pravočasno. Za vsak vlak pa napravi uradnik vlakopis. V njem je označen značaj vlaka s številko, navedeno je vse osobje, ki je pri vlakom v službi, zabeležene so vse postaje, skozi ktere bode vlak vozil in kako dolgo mora od postaje do postaje voziti. Napisani so v vlakopisu tudi vsi vozovi s številkami, povedano

je, kaj je v vozih, kam so namenjeni, kako težki so vozovi prazni in kako težka je njih vsebina. Na ta način se konečno zračuni tara in neto celega vlaka, kar daje oboje seštet, bruto težo vlaka. V vlakopisu povedano je tudi, ktere druge vlake bode ta prehitel in kteri bodo njega prehiteli ter ktere nasprotne vlake bode srečal, oziroma v katerih postajah se bo z nasprotnimi vlakom križal. Vlakopis in račune prejme vlakovodja in sam oskrbuje med vožnjo potrebno zapisavanje.

Kakor je dispoziijski postajam dovoljeno, kadar razpolagajo z dovolj tovarnim blagom, napravljati vlake, tako jim je tudi dovoljeno, kadar jim blaga nedostaja, razpustiti vlake, oziroma jih odpovedati, ako so ti vlaki redni. N. pr. vlak, ki je med Mariborom in Ljubljano reden, pusti nekega dne slučajno za progo Zidani most—Zagreb v Zidanem mostu toliko, da se ne spleča ga takšnega pošiljati dalje v Ljubljano. Vlak je torej, ako ga Zidani most ne more do predpisane teže popolniti, razpuščen in blago v Ljubljano ali dalje namenjeno poslali bodo naprej z drugim vlakom. V tem slučaju prejme uradnik vlakopis in račune ter iz teh listin spozna, kaj in koliko je vlak pripeljal. Osobje in stroj porabi uradnik za drug vlak, ga pošlje domu ali pa tja, kjer se rabi, kakor je pač po slučajno mujenih okolščinah potrebno. Vmesne postaje, kakor imenujemo vse, ki so med dvema dispoziijskima postajama, le izjemoma napravljajo vlake in morajo seveda v ta namen stroj in osobje zahtevati od dispoziijske postaje. Navadno vmesne postaje blago, ki se jim nabere, naznanijo brzojavnim potom v dispoziijske postaje, da ga zamorejo v to namenjeni vlaki vzeti. Dispoziijska postaja namreč zaradi tega vlak toliko bolj lahek napravi, da zamore sprejeti vse iz vmesnih postaj naznanjeno blago.

(Dalje sledi.)

ne smemo biti prijatelji separatizma. Godilo se nam ni štajerskim Slovencem dobro pred „ljudskim“ parlamentom, še slabše pa se nam godi sedaj, ko pobere dr. Šusteršič vse tisto, kar izkupi s političnim vplivom velike večine slovenskih poslancev, za Kranjsko. Seveda niso to kake narodne, temveč strankarske koncesije. Vendar pa bi nam bilo tuintam prav, če bi prišle na Štajersko včasih vsaj kake strankarske klerikalne koncesije; pa kakor stvari stoje sedaj, se dajo naši štajerski klerikalni poslanci slepo voditi dr. Šusteršiču in ne izposlušajo za Štajersko prav ničesar! Da se ni zasledovalo dr. Povaleja in da bo prestavljen ta človek, ki ne dela slovenskemu uradništvu s svojimi kupčijami in mešetarijami nobene časti, nazaj v Maribor — to je edina „pridobitev“ naših klerikalnih poslancev tekom dolgih treh let!“ — Pripomnimo, da pohajajo te vrstice iz krogov, ki so klerikalcem zelo blizu. Torej je tudi tam nezadovoljnost.

a Uradniške spremembe pri Južni železnici. Prestavljeni so: revident Pavel Garbeis iz Ptujja v Gradec, adjunkt Emil Domeš iz Inomosta v Ptuj, adjunkt Karl Skala iz Maribora na Dunaj, aspirant Karl Merganz iz Dunaja v Maribor, revident Franc Stadlbauer iz Bocena v Maribor, asistent Alojz Novak iz Maribora v Mürzzuschlag. Železniška uprava nas je zopet „osrečila“ s samimi nemškimi uradniki.

Štajerski deželni šolski svet je v seji 24. t. m. sklenil, odrediti ustanovitev samostojne javne mešane enorazredne ljudske šole z nemškim učnim jezikom pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Štirirazredna ljudska šola v Artičah se je razširila v petrazredno. Nastavljeni so: za nadučitelja na ljudski šoli pri Sv. Antonu v Slov. gor. Anton Vogrinec, definitivni učitelj in proviz. šolski vodja istotam; za definitivne učitelje ozir. učiteljice: na ljudski šoli v Soboti proviz. učitelj tam Albin Sitter, na ljudski šoli v Trbovljah prov. učiteljica tamkaj Eleonora Vodusek, Marija Vindišer, Štefanija Cimperšek in Marija Arzenšek, na ljudski šoli v Poljčanah defin. učitelj v Studenicah Sebastijan Krotky, na ljudski šoli v Lučah supletinja tamkaj Gizela Dominkuša, na ljudski šoli v Zibiki tamkajšnja prov. učiteljica Marija Troha, na ljudski šoli v Središču tamošnja supletinja Alojzija Kocmut, na ljudski šoli pri Sv. Tomažu pri Ormožu supletinja pri Sv. Barbari v Halozah Alojzija Herg, na ljudski šoli pri Sv. Urbanu tamošnja provizorična učiteljica Emilija Požegar. Def. učitelj Leopold Čulk je prestavljen iz Ptujске Gore v Dobrno; def. učitelj pri Št. Vidu Janez Klenovšek je na lastno prošnjo stalno upokojen.

Celjski okraj.

v Miklavžev večer. Celjsko občinstvo opozarjamo, da se vršita letos dva Miklavževa večera: jeden v nedeljo dne 4. dec. v Sokolskem domu, drugi v ponedeljek dne 5. dec. v Narodnem domu. Kakor se da sklepati iz priprav, obeta biti Miklavžev večer v Narodnem domu prav zanimiv.

v Slov. trgovsko društvo v Celju opozarja na predavanje, ki se bo vršilo v soboto dne 3. dec. t. l. ob 8. uri zvečer v rudeči sobi Nar. doma. Predaval bo g. dr. Božič o „pomočniškem zakonu in penzijskem zavarovanju“.

Miklavžev večer v Sokolskem domu v Gaberljah priredi letošnje leto telovadno društvo celjski Sokol v nedeljo dne 4. decembra.

Slovensko obrtno društvo v Celju priredi danes, dne 1. decembra 1910 ob 8. uri zvečer v gostilni pri Jelenu družinski večer. Člani in prijatelji društva so vabljeni, da se mnogobrojno nadeleže!

Iz Celja. V torek dne 22. nov. se je ustanovil »Klub slov. trg. sotrudnikov« v Celju, kateri si je izvolil začasno sledeči odbor: Predsednik Franc Lubšina, namestnik Pavel Novak, tajnik Fran Leban, blagajnik Josip Delakorda, odbornika Fran Adamič in Ivan Dergas, namestnika Leopold Vončina in Ivan Bobnar. »Klub« bo imel redne sestance vsako soboto in po eno odborovo sejo na mesec. Objednem vabi v svoj krog vse tovariše, ki doslej še niso pristopili.

v Blaznik pri črni maši? V Teharjih se je brala za pred kratkim umrlo gostilničarko Ano Platzter črna maša. Nek Jakob Marzidovšek iz Osenice, ki je prisostvoval maši, je med opraviлом naenkrat skočil iz klopi in kričal proti župniku: »Boš kmalu zginil?« V cerkvi pričujoči so ga morali spraviti ven.

v V vlaklu okraden je bil, kakor se poroča iz Zidanega mosta, nek Juri Vukovič, ko se je vračal iz Amerike čez Dunaj proti Ljubljani v domovino. Ko je med vožnjo spal, mu je nekdo ukradel ves prihranjen denar 1080 krou. To je moža tako razjezilo, da se takoj vrnil spet v Ameriko.

Vsled ljubosumnosti. Rudarja Filip Markovič in Janez Pišler v Trbovljah sta bila zaljub-

ljena oba v eno dekle, neko Marijo Ban. 16. t. m. večer je prišel Markovič k svoji oboževanki ter ji predbacival, da ima Pišlerja rajši ko njega. Marija Ban se je vsled tega razjezila ter mu vrgla železen lonec na glavo in ga napodila. Markovič je šel k Pišlerju, da bi se nad njim maščeval. Nastal je med njima prepir, vsled kojega je Markovič zgrabil rovnico ter Pišlerja z njo dvakrat tako močno udaril po glavi, da je ta zgubil zavest. Težko ranjenega so morali prepeljati v bolnišnico.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Ponosni smo lahko mi Šentvidčani na zvezarskega dopisnika v »Slov. Gosp.«. Ko bi znale naše svinje čitati, stavim, da bi zvrgele ali pa poginile od neslanosti in smradu gospodarjevih laži. Piše o umazanem rokavu, ki ga je naš župan ob času Vrečkove volitve za 40 v prodal. Da ga ni sram, to po časopisih vlačiti. Žalostno, če imate kaj pametnejšega v Gospodarja čakati. Seve: kakšna stranka, takšen dopisnik. — Gub. zda tudi nekaj o obiskih napredne mamice. To je menda »trumi« na obiske pri klerikalni mamki. Pa ljubi dopisnik, obiski po dnevu v krčmi niso čisto nič pregrešni; bolj pregrešno je, če nosi obiskovalec črno suknjo in hodi ponoči h klerikalnim mamkam »koruze luščiti« in »pantoflov popravljanje«. To je torej vse tisto naše maslo?? Reveži!

c Sv. Vid pri Grobelnem. Ker vedno prosite, ljubi klerikalci, naj vam nekaj napišemo o hinavcih v našem vrlem »Narodnem Listu«, evo vam sledeče evangelijske prilike, ki se čita na deseto nedeljo po binkošti: Šla sta dva človeka v tempelj, eden je bil farizej (to ste vi klerikalci), eden pa colnar (to smo mi naprednjaki). Farizej je takole molil: Bog, zahvalim Te, da nisem kakor drugi ljudje: razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali kakor je ta colnar — liberalec. Dvakrat v tednu se potim, desetino dajem od vsega, kar imam, in pridno v bralno društvo hodim. Colnar-liberalec pa je oddaleč stal in še oči si ni upal proti nebu povzdigniti, ampak trkal je na prsi rekoč: Bog, bodi meni grešniku milostljiv! Povejte mi, klerikalni modrijani, kateri od obeh je šel opravičen iz templja? Vi, ki ste podobni napuhnjenu farizeju, ali mi, ki smo ponižni kakor colnar. No seveda je samo ob sebi razumljivo, da se edino vi zdite sami sebi pravični, vi, ki hočete svetu kazati svojo hinavsko pobožnost, v srcu je pa nimate. Drugič vam bomo povedali še drugo priliko.

c Pri Sv. Joštu na Kozjaku se snje ljudska knjižnica in so prošeni rodoljubi za prispevke v knjigah. Pošiljajo se naj na naslov: Jos. Kotnik, šolski vodja, Sv. Jošt na Kozjaku, p. Dobrna pri Celju.

a Brez sledu izginil je koncem septembra iz Celja 16 letni učenec Franc Soršek. Fant govori nemški in slovenski, je precej velik. Nosil je svetlo poletno obleko in pelerino in imel je pri sebi 80 kron denarja, krstni list in šolska spričevala.

12 letni klatež. Meseca septembra in oktobra se je klatil komaj 12 letni, v Dobje pristojni A. Bodišek po celjskem okraju in kradel pri različnih posestniki ure, denar in jestvine. Njegova v Turnčah stanujoča mati in občina Dobje se ne brigajo za mladega potepuha, da brez skrbi vagabundira okrog. Pri sodnijah v Celju in Kozjem se je vložila ovadba.

v Iz Bočne pri Gornjem gradu. Tukajšnja Ciril-Metodova podružnica priredi letos v prostorih stare šole Miklavžev večer. — Vsako nedeljo se pa vrše v novi šoli znanstvena predavanja, katera prebivalci Bočne in njene okolice mnogoštevilno obiskujejo; predavanja pa obskrbuje domači nadučitelj gospod Josip Bizjak.

v Kamenje metal skozi okno v stanovanje Rozalije Grušovnik v Dobrni je dne 21. tm. dninar Mihael Kok, in sicer iz maščevanja proti Rozaliji Grušovnik. — Rozalija Grušovnik, njena 8 letna hčerka Jožefa in gostač Marko Premrl so prišli po noči od prešanja jabolčnika domov. Ko so prižgali luč, je začelo leteti debelo kamenje v sobo. En kamen je zadel Rozalijo Grušovnik v prsi tako močno, da se je zgrudila. Premrl je bil zadet v pleča. Rozalija in Jožefa Grušovnik so iskale zavetja pod posteljo, a komaj so se poskrile, je zopet priletel debel kamen in zadel gorečo svetilko. Ta je bila v trenutku razdjana, petrolej se je zlijl po mizi in podu in zgodila bi se bila večja nesreča, ko bi ne prihiteli sosedje in pogasili gorečega petroleja. Hudobnega maščevalca so izročili sodniji.

a Iz Trbovelj - Vod. Občinske volitve so pred durmi, vršile se bodo 12. 13. in 14. decembra t. l. Vseh volilcev je nad 1500; sam 3. razred, kjer volijo večinoma delavci, ki plačujejo vsaj nekaj davka, ima 1200 volilcev. Stranke imajo štiri. Trboveljska napredna, social-demokratska, nemška in klerikalna. Sklenil se je po

prizadevanju vplivnejših mož — sosebno gospoda župana, kompromis, tako, da ne bode nepotrebne razburjenja in sovraštva med strankami, ker je vsaka stranka zastopana. Voliti je treba 30 obč. odbornikov in 15 namesnikov. Med 30 odborniki ima narodno-napredna 15 mož, soc. demokratska 4 može, nemška 8 mož in klerikalna 3 može. Če združimo slov. stranke, imajo Slovenci 22 in Nemci (t. j. industrija) pa 8 odbornikov. Ugodnejšega sporazuma si ne moremo misliti, sosebno ako pomislimo na sedanje razmere in na omahljivost nekaterih volilcev v prvem razredu. Torej na kratko — stranke so se sporazumele na posebnem sestanku in mirna Bosna. Vse je mirno in se drži dogovora. samo klerikalci bi radi svojo besedo snedli. Vedno pisarijo in sitnarijo po časopisih, imajo tajne sestanke, zabavljajo čez našo stranko, čez naše može, katerim niso vredni, da bi jim zavezali jermene pri črevljih. Kaplan Jamšek je na čelu teh kričačev, paznika Božič in Zupan mu pa sekundirata. To je dobro, da se nobeden vrag ne zmeni za njihovo lajanje, kakor se luna ne zmeni, če laja vanjo kužek. Jamšek bi rad postal, če ne župan, pa vsaj prvi občinski svetovalec, zato ker ni »privandranec« (besede »Straže«) ampak pravi — pristni trbovski knap. Nekaj pa ima prav pri svojem kričanju, namreč, da občina slabo gospodari. To damo gospodu Jamšku — prvemu trbovskemu domačinu — popolnoma prav. Taka občina, ki daje trem kaplanom — vsakemu po 400 K letne nagrade za nič in zopet nič — taka občina pa res ne zna gospodariti in zasluži brco, katero ji je dal Jamšek. Ako bode pa novi občinski odbor znal bolje gospodariti in bode prihodnje leto črtal kaplanom, ki so vsi kapitalisti, nagrade — naj se pa lepo zahvalijo svojemu tovarišu iz Kranjske na Štajersko »privandranemu« (po Straži) Jamšku. Panktum.

Prestavljen je iz Št. Jurja ob J. ž. kaplan Fr. Zgank v Šmartin pri Velenju. Srečno pot!

Iz društvenih krogov. »Nar. List« št. 45 ima poročilo, da se je pri Sv. Štefanu blizu Smarja ustanovitev Ljudske knjižnice vsled zahteve po katoliški podlagi, razbila, čemur še pa ne more biti posledica, da se ista ne ustanovi. To daje povod naslednjemu poročilu. Podpisani je bil na svojem prvem službenem mestu, več ko pred 30 leti soustanovni član čitalnice v Mozirju. Nikdo ni zahteval (dasi je bil takratni č. g. kaplan tudi soustanovni član in podpredsednik čitalnice) katoliške podlage, ne pridevka katoliško čitalno društvo ali katoliška čitalnica, ker se samo ob sebi razume, da smo Slovenci katoličani. Podpisani je bil potem blagajnik in društveni tajnik do svojega odhoda, ob kateri priliki so vrli društveni člani in velece-njeni tržani priredili v čitalniških prostorih v hotelu pri avstrijskem cesarju slovensko odhodnico, ki mi ostane vedno v hvaležnem spominu. G. nadučitelj Rad. Škoflek je bil pozneje društveni predsednik in marljiv pevovodja pevskega zbora, v katerem smo pri raznih priložnostih in društvenih prireditvah navdušeno popevali miloglasne narodne pesmi. Tudi č. g. kaplan je bil vrl pevec in član pevskega zbora; pri odhodu na drugo službeno mesto smo mu priredili slovesno odhodnico. G. naduč. R. Škoflek je bil pozneje imenovan častnim članom Mozirske čitalnice, kar je jasen dokaz, da Slovenci upoštevali zasluge narodnih učiteljev, ki se trudijo za prosveto svojega naroda. Slovenski trg Mozirje s prijazno okolico — krasen biser gorenje Savinske doline — vrli tržani in spoštovani okoličani mi ostanejo vedno v blagem in hvaležnem spominu. Posebno v dragem spominu mi ostane vrla mozirska mladina, katero sem imel čast več let izobrazovati, kajti izmed nje so odlični učenci po dovršenih višjih šolah v svoji službi postali sloveči gospodje, pridni dečki, vrli gospodarji in blage deklice, marljive gospodinje. Minulega časa v krasni Savinski dolini — v vrlem trgu Mozirje in drugod se hvaležno spominjam z besedami pesnikovimi: Kje so časi, kje so dnovi, ko smo Slave mi sinovi, bili skupaj združeni! — Jos. Kotnik, šolski vodja, Sv. Jošt na Kozjaku.

v Od celjskega okrajnega sodišča. Zaprli so včeraj neko 17 letno Frančiško Grabner iz Radmirja v gornjegorjskem okraju, katera se je že od oktobra brez dela potepala po celjski okolici z različnimi moškimi in več stvari pokradla. — Zaprli so 25 letnega Iv. Kellnerja zaradi neverne grožnje velepos. Janiču v Kristininem dvoru.

Prostovoljno gasilno društvo v Arjivasi priredi svoj 8. redni občni zbor v nedeljo, dne 11. decembra t. l. ob 3. uri popoldan v prostorih Gasilne doma v Arjivasi s sledečim sporodkom: 1. Pozrav. 2. Društveno poročilo 3. Pregled računov za l. 1910. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. — Načelstvo.

Ponikva ob J. ž. Poročil se je 21. m. m. gosp. Ivan Zdolšek, posestnik in gostilničar, z gđco Miciko Klasinc iz Slivnice pri Mariboru. — Bilo srečno!

Sv. Štefan blizo Šmarja. Kakšna sredstva iščejo naši klerikalci proti naši narodno-napredni stranki, presegajo že vse meje potrpežljivosti. Tu pri nas so nekateri tako predrzni, da strašijo naše ljudi, kateri so naročeni na Vaš cenjeni »Narodni List«, da kdor bo narodno stranko podpiral, da bo izključen iz katoliške cerkve. Reve, kako ste bedasti; mislite, da boste s tem kaj dosegli; ravno narobe; namesto manj, bo vedno več naročnikov; Ljudstvo je začelo izpregledavati in zato vam je klerikalci, vsako hujškanje brezuspešno: bolj ko boste udrihali po narodni stranki, manj uspeha boste imeli. Vam pa, cenjeni naročniki »Nar. Lista«, kličemo: trudite se, da dobi za prihodnje leto vsak najmanj enega novo plačujočega naročnika za »Nar. List«! Nihče vam ne brani živeti v rimsko-katoliški veri, in smo jo kot pravi katoličani dolžni podpirati, a da bi pa pred klerikalci, katerim je politika in hujškanje katoliška podlaga, klobuke pod pazduho nosili in da bi se jim klanjali, kakor se to žalibog velikokrat zgodi, tisto pa ne. Naše geslo mora biti, le naprej in ne nazaj, ne na levo in ne na desno, ne se ustrašiti hudih in sovražnih pogledov naših hinavskih klerikalcev! Ako bomo delali tako, bomo lahko mirno gledali v prihodnost! Tako si naj vsak izmed nas misli in naša stranka bo rasla od dne do dne. To so moje misli in želje!

Z Radomirskega polja pri Ljubnem. — »Kaj? med Radomirjem in Ljubnem je Petkov kozolec?« — »Da, da, približno tretjino hoda po pešpoti iz Radomirja proti Ljubnemu. Tam so se baje vršili ljubeznivi sestanki Schillerjevi, če si kaj bral časopise.« — »Ti prešmentana stvar ti, kaj ti danes vsega ne poveš. Oni dan sem pa jaz ravno po tej poti hodil, pa nisem opazil nikakega kozolca med celo potjo.« — »Da, da, fante, le počak malo! Tisti kozolec so prestavili. Vzroki mi niso znani. Mogoče z namenom, da pride bolj med ljudsko življenje, ali da se umakne bolj v kak strele varen kraj.« — »Ja, kakega Schillerja pa ti meniš?« — »No, tistega ljubenskega kaplana, ki je ušel v Ameriko.« — »E, to je pa šment, da se v »cajtn-gah« nič ni bralo. Saj vendar zdaj jeden zelo pridno piše o Radomirju, Juvanju, Okonini pa o liberalcih. Tak gospod bi pa to tudi pisali.« — »Da, da, toda tisti Schiller menda ni bil liberalci, potem pa bodo imeli tisti gospod gotovo take špegle, ki bolj na daleč nesejo, to so pa že pozabili.« — »Ti, to bi pa res rad vedel, zakaj so iz Dola kar popihali v Ameriko? Saj se še pri stariših niso nič poslovil.« — »Kakor sem na Ljubnem čul, je hodil jeden pozvedovat o njegovih razmerah, in ne bo do torej nič vedeli na Koroškem o njem.«

Brežiški okraj.

v Brežiška čitalnica priredi v ponedeljek dne 6. decembra 1910 ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah „Miklavžev večer“. Vse narodne obitelji od blizu in daleč vabimo, da se tega večera s svojimi otročiči polnoštevilno vdeležijo. Otrokom namenjena darila kakor tudi ostalim odraslim naj se vpošljejo najpozneje do poneljka popoldne do 4. ure tajniku brežiške »Posojilnice«.

Rajhenburški Sokol priredi 5. t. m. Miklavžev večer pri Leskovšku v Rajhenburgu.

Sv. Peter pod Sv. Gorami. Pri nas je navada, da se v zimskem času ne le otroci, temveč tudi odrasli sanjkajo po klanjcu na okrajni cesti, katera vodi v vas in po kateri vozi na dan stotine voz, vpreženih večinoma z volji. Cesta postane sčasoma tako gladka, da komaj ostro podkovan konj prileze na vrh. Voli pa padajo, da se človeku smilijo. Davkoplačevalci občine Sv. Peter pod Sv. gorami se obračamo na slav. okr. zastop v Kozju, naj blagovoli potrebno ukreniti, da se v bodoče to strogo zabrani. Kdor se pa hoče s sanjkanjem zabavati, naj si poišče za to primernejšega prostora.

Dobje pri Planini. V zadnjem »Slov. Gosp.« se zopet perejo zamorci, pa s svojimi lažnivimi zvijačami se ne bodo oprali nikdar. Ljudstvo govori in bo govorilo, ljudstvo sodi in bo sodilo. Misli, da je ljudstvo res tako neumno, da bi ne poznalo vaše zvijače; o prav dobro jo pozna. Posebno vas poznajo davkoplačilci, kadar hodijo v davkarijo. Poboljšajte se, znižajte doklade, in bodite vsem enako pravični, pa imate mir. Dopisunče konča svoje neumno blebetanje v »Slovenskem Gospodarju z besedami: Primite se za nos! Pa vi se boste prijeli, pa ne samo za nos, ampak tudi za žep, kadar bomo spravili na dan, za koliko ste davkoplačevalce v Dobji oškodovali, ker niste hoteli dati občinske hiše za dobro najemnino tukajšnjemu trgovcu v najem; ta trgovec vam je ponujal 200 gl. najemnino na leto, pa ste njegovo ponudbo odklonili, najbrž na komando župnika, in ste dali hišo Trefaltu za 30 gl. na leto v najem, pa še tistih 30 gl. nikdar popolnoma plačal ni. Dosedaj bi imela občina že 1000 gl. (2000 K) najemnino. S tem denarjem bi se tudi lahko kaj plačalo in bi zato bile lahko doklade manjše. Pa le tistega denarja je strašno škoda (po vašem mnenju), kateri se je porabil za stavbo nove šole, tistega, katerega po svoji neumnosti in neotesanosti v blato mečete, pa ne; to je inteligenca, kaj ne? Sami dokazujete, da ste največji sovražniki omike in mira. Ljudstvo! sodi torej, ali je občinski odbor v Dobju z župnikom vred neumen ali ne, ker dobre dohodke za občino odklanja, občane pa molze in dere do kosti. Res lep dokaz, kako zelo vam je blagor ob-

čine pri srcu. Pa ne mislite, da bo ta stvar zaspala, še tudi ni zastarela; to stvar bomo spravili na dan, dokazov je dovolj, pa pravih, resničnih dokazov, ne zvijač, s kakoršnimi se vi pečate; tistokrat bomo videli, kdo se bo prijel za nos in žep, vi ali mi. Z vašo izobrazbo se pa po pravici čisto nič hvaliti ne morete; le pogledimo nazaj tukajšnje občinske tajnike, kateri so bili na župnikovo komando nastavljeni. Prvega je moralo okrogno sodišče zaradi goljufije na 6 tednov zapora kaznovati. Drugi se je tako zakrivil, da je moral v Ameriko pobegniti, tretji je bil tudi sodnijsko kaznovan; kaj bo s sedanjim, še ne vemo. Lepi dokazi, kako se ljudstvo v Dobji izobrazuje; zdaj pride pa še tisti kaplan, kateri se še ni rodil, potem bo kar pokalo od same izobrazbe v Dobji. — Več prihodnjič!

v Štaj. deželni šolski svet. je imenoval učiteljskega kandidata Karla Rumpreta učiteljskim suplantom na ljudski šoli v Zdolah, okraj Brežice.

v Nepošten hlapec. Pri posestniku Janezu Planincu v Ješovcu pri Kozjem je bil v službi hlapec Janez Lupše. Zadnji čas so opazili, da je izdajal več denarja, da je plačeval svojim prijateljem pijačo po gostilnah, si kupil zlato verižico, dve obleki itd. Vse to je bilo sumljivo; ko ga je žandarmerija zaskrbelo, je dejal, da je dobil v loteriji v Brežicah 1200 kron. A izkazalo se je, da je Lupše ukradel svojemu gospodarju iz predalnika prihranjen denar 1200 kron. Ko so ga aretirali, je že porabil polovico ukradenega denarja.

b Planina. Milo se mi stori, ko čitam v slovenskih časnikih, da se bodo na mnogih krajih na Miklavžev večer priredile veselice v prid šolski mladini. Ali bi ne bilo to tudi pri nas na Planini primerno? Ko bi le eden začel, prepričan naj bo, da bo ljudstvo radevolje priskočilo s prispevki na pomoč. Sicer je za letos prepozno, pa se naj prihodnje leto kaj ukrene. Imeli bodo otroci veliko bolj veselje do šole.

Ptujski okraj.

Iz Središča. G. Jakob Zdravac postavi v svojem paromlinskem podjetju nov Dieslov motor s 50 konjskimi močmi in upelje tudi električno razsvetljavo. Stroj pride kmalu v obrat in si ga interesi lahko ogledajo. To je nova važna pridobitev za to domače narodno podjetje, ki se od leta do leta vsled delavnosti in solidnosti svojega šefa lepše razvija in pridobiva novih prijateljev in odjemalcev.

Od Sv. Barbare v Haložah. V državni učni delavnici za krošnjarstvo se je vršila v nedeljo popoldne slovesna oprostitve treh učencev. Vodja Ogorelec je v daljšem govoru razmotrival pomen rokodelstva in podal razvoj košarstva sploh, posebej pa še na našem zavodu. Povedal je, kakšen naj bode pletarski pomočnik in je končno še govoril vsakemu novemu pomočniku na srce ter mu izročil spričevalo. V imenu oproščenih učencev se je v priprostitih a prisrčnih besedah zahvalil vodju Anton Emeršič ter ga prosil še nadaljne podpore. Pohvalno moramo omenjati, da se je svečanosti udeležilo tokrat tudi precej domačih odraslih. Privlekla jih je najbrže šolska godba, ki je tokrat po komaj 2mesečnem vežbanju pod spretnim vodstvom godbenika Kranjca prvič nastopila. Po dovršenem sporedu se je razvila lepa veselica. Vršile so se napitnice s petjem in godbo. Ko smo se razhajali, je bilo slišati le dobro o poteku te prireditve, in stariši, ki niso bili dosedaj našemu zavodu posebno naklonjeni, so se odločili, v bodoče dati tudi svoje sinove in hčerke v pletarsko šolo. Ta dan nam ostane v dobrem spominu.

v Iz Rogatec. Za namestnika pokojnega Windischgraetzovega gozdarja Simonyja je določen gozdar Hollmann iz Tahova na Češkem.

v Prijatelj ustnikov za plpe. Čevljar Franc Horvat iz Mestnega vrha pri Ptujju je pred kratkim v trgovini L. Slawitscha v Ptujju izbral ustnike za pipo, a izbral je tako, da jih je skrivaj vtaknil v žep več, kakor je hotel plačati. Ker so ga pri tem zapazili, je dejal, da si je dovolil »špas«. Ker je Horvat skoro vsak dan prišel v omenjeno trgovino in bil tamkaj nadležen, ni izključeno, da si je večkrat dovolil tak »špas«, zato je ga izročili policiji.

a Ogenj je uničil dne 20. t. m. ponoči gospodarsko poslopje posestnika Jožefa Hrepernika pri Sv. Trojici blizu Slatine. S slamo krita hiša je do cela zgorela, ravnotako več sodov vina, jestvine in različna oprava. Posestnik ima škode 800 K. Smi se, da je zažgala hudobna roka.

a Ptujski protestantje nameravajo zgraditi svojo cerkev v takozvanem »Villenviertel-u«. Ustanovni občni zbor evangeljskega društva za stavbo cerkve se bo vršil 28. t. m. pri »Slogu«.

v Nagla smrt. Iz Ptujja se poroča: Ko se je v sredo popoldan vrnila gospa Postružnik iz Rogoznice z dela domov, je našla mrtvega svojega 50letnega očima, ki je bil pri njenem odhodu še zdrav. Vzrok smrti je srčna kap.

Nesreča. V Ptujju se je zgodila v mestni parni žagi v četrtek popoldne velika nesreča. Mizarski

pomočnik Franc Hojker je imel opravilo pri strugalnem stroju; ko je odjemal deske iz stroja, je prišel z levo roko v stroj. Štirje prsti so mu bili popolnoma zmečkani. Ko mu je zdravnik dal prvo pomoč, so nesrečneža prepeljali na njegov dom. Hojker je oče 4 ortok in vprašanje je, ali bo za delo spet sposoben.

Štajerski deželni šolski svet je imenoval učiteljskega kandidata M. Majcena učiteljskim suplantom na ljudski šoli na Hajdinu.

Žetale. Ker vlada pri tukajšnjem »Katoliškem bralnem in izobraževalnem društvu« obče mnenje, da sem jaz pisec notic o omenjenem društvu, prosim, da resnici na ljubo objavite v Vašem cenjenem listu, da nisem jaz z dotičnimi dopisi v prav nikaki zvezi. (To potrjujemo. Uredništvo.) Če so publikacije, kakor jih vpošilja dopisnik »Sl. Gospodarju«, v prilog »izobrazbe« našega ljudstva, je vprašanje. Kdor je poznal pokojnega Peterfyja, ima itak svoje mnenje o celi stvari, sicer pa »o mrtvih govorimo le dobro!« Toliko v odgovor in pojasnilo dopisniku »Slov. Gospodarja«. — Fr. S. Zrimšek, učitelj v Žetalah.

a Iz Rogatec. Mihael Colnarič je peljal drva iz Drevenika v Kostivnico; pastirček je moral voditi spredaj priprezene krave, Colnarič je šel za vozom. Ko je voz šel strmo navzdol, je padel Jančič pod voz; kolesa so mu šla preko nog ter strle levo stegno. Fanta so morali prepeljati v bolnišnico.

19letni ropar. (Maribor, 28. novembra.) Jožef Polajžar, sodarski učenec v Novi vasi pri Ptujju, je bil obtožen radi ropa po § 190 k. z. Pri sodarskem mojstru Matiji Kristanu v Movi vasi je mlatil neki 76letni dninar Janez Vidovič. Nekega večera je šel spat na svisle; pri sebi je nosil 40 K denarja. To je vedel Jožef Polajžar ter sklenil se polastiti tega denarja. Podal se je ponoči na svisle, kjer je spal Vidovič, da bi ga oropal. Ko se je pa Vidovič prebudil, se je začelo med njima ruvanje. Polajžar je zadal med tem z nekim železom Vidoviču več ran ter mu odtrgal levi žep misleč, da ima res denar v rokah. Nato je zbežal, a v žepu sta bili samo dve kroni. Vidovič je šel takoj buditi Kristana, in mu naznanil napad. Vsled prizadanih ran je bil 20 dni nezmožen za delo. Sum se je obrnil takoj na Polajžarja. Ta je pred sodnijo slednjič priznal rop. Dobil je 4 leta težke ječe.

Mariborski okraj.

Slovensko gledališče v Mariboru uprizaro v nedeljo 11. grudnia t. l. znamenito zgodovinsko sliko iz časa preganjanja kristjanov »V znamenju križa«. Ta igra se je uprizorila na Dunaju 105krat zaporedoma. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Slovensko gledališče v Mariboru. Ker se za Miklavžev nedeljo 4. decembra t. l. obeta velikanski obisk, opozarjamo, da so vstopnice v predprodaji g. V. Weixla v Gosposki ulici. Igra se bajna igra v treh slikah: »Janko in Metka«. Po igri nastopi Miklavž in njegovo spremstvo, da obdaruje otroke, velike in male. Začetek je točno ob 4. uri popoldne. V nedeljo 11. decembra 1910 se pa uprizaro zgodovinska igra »V znamenju križa«.

O obč. volitvah v Slivnici pod Mariborom nam poročajo: Udeležba pri letošnjih občinskih volitvah je bila zelo živahna. Stali so si nasproti narodnjaki in štajercijanci. Volitev je trajala od 9. ure dop. do 2. ure pop. Ko se je zvedelo za izid volitev v 3. razredu, je nastalo veliko navdušenje; izvoljeni so bili z 51 od 84 oddanih glasov sami zavedno slovenski možje: Lesjak Miha Dobaj Fr., Klinar Franc in Mohorko Filip. K tako lepemu uspehu so nam zlasti pripomogli sosedje, ki so se v velikem številu udeležili volitev. Zato se je začel s tem večjim zaupanjem v zmago boj v 2. razredu. Nasprotniki so napeli zadnje sile. Izid je bil negotov; vendar pa so bili končno izvoljeni 3 narodni kandidatje s 13 od 24 oddanih glasov; za 4. odbornika se je žrebalo in je bil izvoljen nemškutar Breznar. Izid v 1. razredu pa je bil najsijajnejši; slovenska kandidatna lista je zmagala s 7 od 9 oddanih glasov. Slovenci izvoljeni. Ti so: Pungartnik Janez, Loh Maks in Živko Avgust. V 2. razredu so slov. odborniki Komauer Janez, Ledinek Jožef in Kolman Jožef. Po dolgem času je torej za vedno odzvonilo nemškutariji in štajercijancem v Slivnici. Izvoljeni so razen jednega v občinski odbor sami vrli narodni možje, ki bodo gotovo vestno delovali za blagor naše lepe Slivnice. Živeli!

a Iz Slov. Bistrice. Dne 11. decembra t. l. bo mala lokalna železnica v Slov. Bistrici prevzela poštni promet med postajo in mestom.

Hazardna igra. Iz Maribora se poroča 25. m. m.: Mesar Henrik Grill iz Slov. Bistrice je bil od obtožbe radi zločina goljufive igre oproščen, a radi hazardne igre obsojen v plačilo 300 K globe.

v Trojčke porodila je viničarka Marija Mert v Svičini in sicer dve zdravi deklici in enega fanta. Mati in otroci se počutijo primeroma dobro. Viničarja, ki živita v zelo ubogih razmerah, imata sedaj šest otrok, od katerih je najstarejši star 14 let.

a Od Sv. Lenarta v Slov. gor. Za tukajšnjo šolsko kuhinjo smo dobili sledeče prispevke: Družba sv. Cirila in Metoda 150 K, okrajna hra-

nilnica 100 K, „Straža“ v Ljubljani 50 K, g. dr. Leščnik iz sodnijske poravnave 10 K, šentlenartsko učiteljstvo 10 K, g. Josip Štukelj, knjigovodja 3 K, Joško Petan, odv. uradnik 1 K. Bog plati. Prihodnjič dalje.

a Iz Št. Ilja. Šentilska podružnica c. kr. kmetijske družbe za Štajersko priredi 4., 5., in 6. decembra knjigovodski tečaj pri Gornji Sv. Kungoti v gostilni Mayer. Dne 8., 9. in 10. decembra pa namerava prirediti isti tečaj v Št. Ilju in sicer — v veliki dvorani „Südmarkhofa“. Čudimo se, da v Št. Ilju ni bilo najti drugega prostora, ker je vendar ta knjigovodski tečaj namenjen tudi Slovincem, od katerih se ne more zahtevati, da bi ga posečali v nemškem hotelu. Kaj pravijo slovenski člani in odborniki podružnice.

a Radi umobolnosti je bil 25. t. m. prepe-ljan v graško opazovalnico 37 letni strojevodja iz Cirilove tiskarne v Mariboru Mihael Pecko.

v Poročil se je na Črešnjecv pri Slov. Bi-
strici g. Blaž Tominc naučitelj v Globokem pri Brežicah z gospodično Amalijo Novačan, hčerjo veleposestnika in župana na Pretrežu.

m Hoče. (Od naše pošte). Resnično je bilo poročilo v zadnjem „Narodnem listu“. Danes izveste spet kaj novega. Iz Hoč se je nekdo udeležil orožne vaje v K. Ko je prišel nazaj, mu je vojaška oblast nakazala po županu vozne stroške. Kupon je od 13. septembra 1910 in se glasi na 7 K 98 h. Dotičnik je denar vsprejel od župana in si shranil kupon. Sredi oktobra pride župan k dotičniku in ga vpraša, če je denar vsprejel dvakrat. Ta reče, da ne in mu pokaže kupon od 13. septembra. Poštarica trdi, da se je županu 7 K 98 v i plačalo dvakrat in župan bi moral to vsoto vrniti. On pa trdi odločno, da druge nakaznice na 7 K 98 v ni sprejel in recepisa ni podpisal. Ali glejte! Poštarica mu podrži drugi receptis od me-seca oktobra pod nos in reče: „To je drugi od Vas podpisani receptis in tudi občinski pečat“. Župan pa trdi: „Nisem sprejel nakaznice in tudi nisem podpisal recepisa, to je ponarejen podpis“. Vprašamo torej poštni urad: 1. Kje je nakaznica od drugega recepisa? 2. Kdo je sprejel nakaznico in podpisal receptis? 3. Kako se je prišlo do občinskega pečata? Ve tajnik in sluga za to stvar? 4. Kako je pomota šele sedaj spoznala in komu se je izplačal denar 7 K 98 v drugokrat? 5. Popolnoma nezmožna je, ker ne zna razpoznati ponarejeni podpis od pravičnega, ki je ji znan po prvem pravičnem receptisu. 6. Kdo tiči za tem grmom? Vsa zadeva smrdi. Zahtevamo brezpogojno, da pošlje višji poštni urad svojega kontrolorja, ki bo natančno revidiral, kajti mnogo guilega je še. Ljudstvo izgubi do urada popolnoma svoje zaupa-nje, če so nastavljeni nezmožni in tudi neprijazni uradniki, ki je zmožen obeh jezikov in ki se zna z ljudmi razgovoriti. Hočani, zavedajte se svojih pravic! Drugokrat še več, vsak teden malo popra!

Ljutomerski okraj.

V Ljutomeru bode, kakor se kaže, zaspalo družabno življenje popolnoma. Najsi priredi to ali ono društvo kako zabavo, vse so skrajno slabo obiskane. Naravnost škandalozen pa je bil obisk v nedeljo, 20. novembra, ko je priredil naš Sokol zabavni večer. Čudno je pri tem najbolj to, da se je odlikovala tokrat ravno naša inteligenca s svo-jo številno nenavzočnostjo. Kako naj ima mladina še veselje do dela, če se mora truditi zaman?! — Spored se vsled tega škandaloznega obiska sploh ni izvršil in se imamo zahvaliti edino le gdč. Elzi Repičevi in Jetici Škrlečevi ter g. Dijaku za lepe solo- in dvospeve, ter gč. in gdč. Seršenovi za neumorno igranje na glasovirju, s čimer so pre-gnali navzočim ono mučno razpoloženje, ki je za-vladalo vsled obiska. Ali so v Ljutomeru res samo tombole mogoče? Upamo, da doseže ta mala lek-cija svoj namen!

Nravnostni zločin. (Maribor, 28. novembra.) 18letni Alojz Kežman, viničarski sin v Zbigovcih, okraj Gornja Radgona, je stal 28. t. m. radi zloči-na zoper nravnost pred mariborsko poroto. Zago-varjati se je moral radi posilstva neke 23letne vi-ničarske hčere. Obsojen je bil v 15mesečni ostri zapor.

Slovenjegraški okraj.

Miklavžev večer priredi šaleška Čitalnica v Soštanju v nedeljo 4. t. m. ob pol 8. uri zvečer pri Rajšterju.

V Št. Ilju pri Mislinji priredi tamošnji krajni šolski svet dne 8. dec. t. l. pri g. Jevšniku tombo-lo v prid ubogih šolskih otrok. Začetek ob 3. uri popoldne.

a Radi motenja vere je stal te dni pred mariborsko sodnijo najemnik Karl Lauk iz Št. Ilja. Stvar je bila sledeča: Kaplan Mihael Golob iz Št. Ilja je šel 10. avgusta t. l. v običajnem or-natu na spoved, pred njim zakristan z zvonce-m in lučjo. Karl Lauk je srečal kaplana, ter šel mirno dalje, ne da bi se kaj brigal zanj. Ko ga je kaplan vstavil in vprašal, zakaj ne sname klobuka, je dejal: „To slišim tukaj prvokrat!“ Kaplan je ovadil nato Karla Lauka državnemu

pravdnistvu radi motenja vere. Lauk se je za-govarjal, da ni vedel, kaj je katoliška spoved. On da je evangeljske konfesije in še le od leta 1907 v Št. Ilju; ni še videl iti duhovnika na spoved. V njegovi domovinski občini ni nobenega kato-lika. Tudi v Št. Ilju ni nikdar slišal, kako se mora obnašati, ako gre duhovnik na spoved. Če bi znal, da se mora klobuk sneti, bi to tudi storil. Sicer se je drug dan šel opravičiti h kaplanu, a ta ga je zavrnil. Obravnava se je preložila radi zaslišanja ene priče, ki bi potrdila, da je Lauk že videl v Št. Ilju iti duhovnika na spoved in da je torej vedel, kako se mora obnašati.

a Avstrijski Bog. Sodnijska sluga okraj. sodišča v Slov. Gradcu Janez Čebular in Jožef Gross sta pred kratkim rubila pohištvo pri Jo-žetu Koriker v Starem trgu, ki je znan kot ra-bijaten človek. Ko je zagledal eksekutorja, je zgrabil razpelo ter ga z besedami: „Pr.... av-strijski Bog, ali ni nobene pravice več!“ z vso močjo vrgel proti Čebularju. Tudi drugače se je tako silovito obnašal proti slugama, da sta mo-rali zapustiti hišo, ne da bi kaj opravila. Koriker se bo moral zagovarjati radi onemogočitve urad-nega poslovanja in radi bogokletja pred sodnijo.

Konjiški okraj.

Radi stave. V gostilni Alojza Brinarja v Čadramu je nastal prepir med Andrejem Vidma-
jerjem in Mihaelom Berbre, ker se je Vid-majer branil plačati vsled stave zgnubljeni liter žganja. Gostilničar je hotel napraviti mir, prijel je Vidmajerja ter ga vlekel iz gostilniške sobe. Pri tem je skočil Berbre v vežo ter zadal Vid-majerju z bodalcem v hrbet smrtonosno rano.

v Težavna aretacija. V Konjicah se je pred nekaj dnevi v nekigostilni silovito obnašal kmečki sin Franc Poreb. Ko ga je občinski redar hotel pomiriti, so se vzdignili drugi fantje proti redarju, tako da je bil ta prisiljen poslati po orožnika. Došel je orožnik Peter Lesjak, ki je hotel Franca Poreba aretirati. Karl Poreb je hotel brata opro-stiti, zato so tudi njega hoteli aretirati. A tega si ni dal mirno dopasti ter je potegnil nož, da bi se oprostil. Orožnik je bil vsled tega prisiljen rabiti bajonet. Karl Poreb je dobil en zbodljaj v stegno; ker se še vedno ni hotel udati, je dobil še eno rano. Še-le sedaj so mogli uporneža aretirati in spraviti v občinski zapor. Na poti pa je zbežal Franc Poreb vsled pomoči prijateljev; dobili so ga še-le drug dan.

v Iz Vitanja. V pondeljek ob pol 9. zvečer je umrl v posojilniški hiši v Vitanji v 88. letu stari veteranec Radeckijev — Florijan Vrbnik p. d. Vrisk, po komaj desetdnevni bolezni vsled pljučnice. Služil je pod Radeckim kot mesar v re-gimentu kirasirjev. Solzile so se mu oči, kadar so prehajale razne vrste našega vojaštva skozi naš trg, posebno pa je bil ves iz sebe, ko je zaslišal „Radeckijev marš.“ Predzadnje ure svojega živ-ljenja je bil v svojih mislih kot stari vojak na laških tleh. Vobče pa je bil kot dninar in občin-ski ubec do svojih zadnjih dni krepak in dela-ven pri popolni pameti. Za njim žalujejo vdova in vsi, ki so ga poznali.

Gospodarski paberki.

Divji ščipek — dobra podlaga za vrtnice.

Znano je, da se razmnožuje vrtnice s po-
žlahtnjenjem in da je za to razmnoževanje predvsem potrebno dobre podlage, s katero potem združimo žlahtni cepič ali pa tudi samo očesce. Priprosto delo je to. zlasti požlahtnjenjem s popkom, takozvano okuliranje ali očesljanje, ki se ga uče dečki pri požlahtnjenju sadnega drevja sedaj skoraj že v vsaki ljudski šoli. Dobra podlaga za požlahtnjenjem vrtnic je med drugim divji ščipek, kakršnih najdemo pri nas po gozdih in v raznih mejah povsod dovolj. Take divje ščipke — 2 do 3 letne šibe — poiščimo v jeseni, previdno jih odkopljimo in odsekajmo od stare ščipke e korenine s sekuro, kolikor mogoče glo-boko tako, da dobi vsaka nekaj starine in če le mogoče nekaj nežnih koreninic. Korenine, večje in manjše — se potem z drevesnimi škarjami gladko prirežejo in rezi, ki naj bodo navzdol obrnjene, z ostrim nožem popravijo. Ako prikraj-šaš malo tndi stebelca ali šibe, kar je priporoč-ljivo, pomaži rane s cepilno smolo. Korenine po-moči potem v mešanici napravljeni iz vode ilovice in kravjeka, in ko se je ta prevlaka na koreninah malo posušila, vsadi divjaka takoj na mesto. Jama bodi primerno velika, da se morejo korenine v nji povoljno razvijati. Sredi jame se zabije vol. okrog njega pa naredi majhen hribček dobre zemlje (mešanec) in nanj se posadi divjak tako, da se korenine okrog po hribčku lepo razvrstijo.

Nato se zemlja narahlo pritisne h koreninam in na vse to se nasuje še toliko zemlje, da je iste na koreninah še 10 cm na debelo. Da ti divjak po zimni ne zmrzne, kar se sicer zgodi le redko-kedaj, pripogni pa po saditvi previdno k tlom, pokrij z zemljo ali z gostim smrečjem, nikoli pa ne z gnojem ali listjem, ker se v teh snoveh rade naselijo miši. Spomladi odgrni previdno ščipek, in ako so pogoji za rast količkej ugodni, lahko tak jeseni vsajen ščipek že meseca junija (torej že spomladi naslednjega leta po saditvi) okuliraš na takozvano živo oko, dočim moraš pri ščipku vsajenem spomladi čakati s požlahtnjenjem do jeseni, a še tedaj se oko ne da vselej lepo vde-jati, pod kožo, ker je divjak premalo v soku.

Anton Kosi, Središče.

Pomen živinorejskih tečajev.

(Zapisal Vičanski Škerlec.)

Ko sem bil meseca januarja 1909. v živino-rejskem tečaju na deželni vinorejski šoli v Ma-
riboru in meseca maja istega leta v tečaju za pri-delovanje krme, sem se marsikaj koristnega pri-učil o živinoreji. Sklenil sem tistokrat, da predru-gačim nekatere gospodarske razmere pri svoji živinoreji po teoretičnih in praktičnih naukih, ki sem se jih tamkaj priučil in z veseljem moram povdarjati, da sem z uspehi popolnoma zadovoljen, ter z mirno vestjo vsakemu živinorejcu, ki ljubi svojo živino, obisk takih tečajev najtopleje pri-poročam.

Kazalo bi, da bi se mlajši posestniki, oziroma kmeti sinovi udeležili takih tečajev in hvale-vredno bi bilo, ako bi potem delali ti kmeti si-novi drugim v vzgled, kar so se priučili. Bolj revnim kmetiskim posestnikom in njih sinovom daje dežela v tem smislu na dan po 2 kroni št-pendije ali podpore.

Morda vprašaš: kaj pa bi se v takih tečajih naučil? Da ti ne bode treba tega povpraševati, ti navedem tukaj nekatere poglobitnejše točke o ži-vinoreji, ki smo se jih v omenjenih tečajih pri-učili in sicer: Kako je ravnati s kravo in teletom pri navadnem in nenavadnem kotenju (porodu) in kako jih pozoeje oskrbovati? Dalje: Slabe posle-dice pri sorodni vzgoji živine. Kako se pripravi klaja za pokladanje konjem, goveji živini, perot-nini, posebno pa svinjam. Kako in kaj je storiti, kadar klajo spremenimo pri pokladanju? Kaj je storiti pri razgreti živini? O najh trejši in skrajni pomoči pri napenjanju živine, koliki itd. O raznih zdravnikih za živino. Molža in mlekarstvo. O pro-daji žine. Naprava komposta, nanki o gnojenju krmskih rastlin. Vrednost gnojnice in naprava gnojničnih jam. Oskrbovanje tavnikov, oziroma kje in kako se dajo travniki napravljati. O vzgoji pe-rutafne, napravi kurnikov po najnovejšem na-činu itd.

Posebno zanimivo in priporočanja vredno je, kako naj pripravimo klajo svinjam za pokladanje: da ne kuhamo iste v vodi, ampak da jo v brzo-parilniku parimo (Viehfuatterschneldämpfer), ki je nalašč za to pripravljen. Pri taki naredbi ne pri-hranimo samo drv in truda, ampak na tak način ostanejo vse redilne snovi v hrani, katere služijo živini v boljšo tečnost, okrepcanje in redilnost. Pri tem sem popolnoma prepričan, da je taka hrana, parjena s soparom tudi zdrava, ker imam že čez leto dni tozadevni brzoparilnik in katerega vrednost in dobre lastnosti bom v eni prihodnji številki „Nar. Lista“ natančneje opisal.

V Vičancih, na god sv. Martina 1910.

To je domače zdravilo v pravem pomenu be-sede, kajti isto se rabi v premnogih družinah že nad 50 let z najboljšim uspehom. To je najboljši dokaz za njegovo resnično vrednost pri zdravlje-nju vsakovrstnih ran. Je to sredstvo proti nevar-nemu vnetju in njegovim posledicam in povzroča, da rane brez bolečin in hitro celijo. Dobiva se to mazilo v vseh lekarnah, glavni zalagatelj pa je: lekarna B. Fragner, c. kr. dvor. zalag. v Pragi.

Razne novosti.

Krščanska ljubezen do bližnjega se je pokaza-la zopet v čudni luči pred kratkim v graški sodni dvorani. Zastopnik krščanske ljubezni, misijonski pater Wilfinger iz Messendorfa, je tožil ubogega šiletnega starčka Schönbacherja zaradi žaljenja časti. Starček, ki se je komaj držal po koncu v sodni dvorani, je bil obtožen, da je zmerjal misi-jonske patre v Messendorfu za „lumpce“, „pakaže“ itd. Starček je priznal to, a podal je celo tragično zgodovino svojega življenja v zadnjih letih, da se sploh moramo čuditi, da ni rabil hujših izrazov. Schönbacher je imel posestvo in denarja v vred-nosti 120.000 kron v Messendorfu pri Gradcu. Bil je pobožen mož in brez otrok; zato so si ga iz-brali patri za misijone v centralni Afriki za žrtvo. Prišli so s prijaznimi obrazi k njemu in mu prego-varjali, da jim naj prepusti posestvo; ponujali so mu denar, lepo stanovanje, oskrbo in 40 kron me-sečne rente; tudi konja in voz si lahko pridrži. — Starec se je udal »črnim« patrom ter podpisal po-godbo v mnenju, da ima pred seboj poštenjake. Komaj pa je predal svoje posestvo misijonarjem, se je moral prepričati, da je bil speljan na led. Od vseh obljub je dobil samo 40 kron; brigal se ni nikdo za njega, ravnali so z njim slabše kakor s psom. Uvidel je, da so ga patri nesramno ogolju-fali; namesto da bi z njegovim denarjem vzgajali

Zdrav želodec imamo ter nimamo želodčnih bolezni, odkar rabimo **Fellerjeve odvajalne Rhabarbarakroglice** z znamko „Elsa kroglice“. Povemo Vam iz skušnje, poizkusite tudi te ki uravnavajo telesno odvajanje in pospešujejo prebavo. 6 škatlic poštne prosto samo 4 krone. Izdelovalec samo lekarnar **E. V. Feller v Stubici, Elsin trg št. 264 na Hrvaškem.**

585 d

Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami.
Kolorirana izdaja. 1 K 50 v.

Palčki Poljanci. Slike in besedilo napravil E. Kreidolf, preložil Oton Zupančič. Eleg. vez 3 K 60 v.

Pavluša in Nuša — dva škrata. Kolorirana in kartonirana izdaja. 1 K 60 v.

Podobe iz živalstva. Kolorirane slike s pesmicami. Broširana 80 v.

Podobe iz živalstva. Leporello - izdaja na močni lepenki s platnenimi hrbtmi, 1 K 50 v.

Siadki orehi. Računski primeri v slikah 'n pesmicah. Cena kolorirani in kart. izdaji 1 K 60 v.

Vesela družica. Kolorirane slike s pesmicami 70 v.

Vesela mladina. Kolorirane slike s pesmicami. Broširana 80 v.

Vesela mladina. Leporello - izdaja na močni lepenki 1 K 50 v.

Snegulčica. Kartonirano 1 K 20 v.

Snegulčica. Na lepenki 2 K 40 v.

Drobiž v podobah. Cena navadni izdaji 40 v.

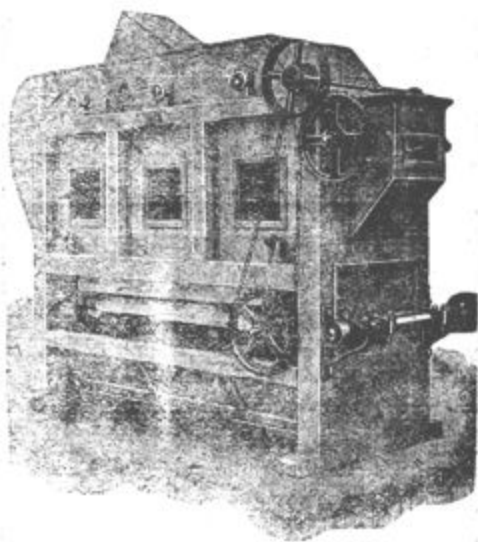
Lepo posestvo

v prijetnem vinskem kraju, s tremi njivami, travnikom za troje glav živine rediti, vinograd, precej sadnega drevja in lep gozd, se iz proste roke preda. Rodovitna zemlja in lahko obdelovanje. — Cena posestva s premoženstvom vred 3.200 kron, 900 kron lahko ostane vknjiženih. — Naslov prodajalca pove upravništvo tega lista. 282 1

IOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem, vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference!

Krasne reference!

Izdelujem načrte, proračune in prošnje za stavbena dovoljenja brezplačno.

Škodovati

Vam ne more, ako pišete takoj po nove vzorce od žen-kega ali moškega blaga, katere razpošilja proti vrnitvi franko narodna veletrgovska hiša

R. STERMECKI v Celju.

Pozor trgovci!

Najcenejši
reklamni koledarji

s torbico ali brez, z ogledalom
s tiskom in blokom, kakor tudi

božične in novoletne
razglednice

več vrst svilnati papir, cvetje,
perje in žica za cvetlice, okraske
za božično drevo, jaslice itd., po
najnižjih en gros cenah se dobi v

Zvezni trgovini v Celju.

EDINA NARODNA PEKARNA V CELJU!

Za Miklavža in Božič

priporoča prva narodna pekarna peciva, kruha in slaščic

F. Vošnjak, Celje, Graška cesta 19

svoje na novo vpeljane fine **slaščice** in lepe **okraske** za božična drevesca. Krasno sortirane v škatljicah od K 2'— do K 10'—. Slavnemu občinstvu na deželi pošiljamo po pošti čez K 6'— poštne prosto.

Za pekarije na deželi vedno v zalogi po tovarniških cenah **sladna moka** (Malzmehl) in v lastni pekarni dobro preizkušen **Kristamalt**.

Na debelo in drobno! Na debelo in drobno!

L. 1911

Ne odlagajte z naročili

na reklamne koledarje za l. 1911, ker so pozneje navadno vse najlepše številke razprodane. — Zahtevajte vzorce v Zvezni trgovini v Celju, katere Vam pošljemo franko proti franko vrnitvi.

L. 1911

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

Iv. Jax & sin, Ljubljana

386 52-27

Dunajska cesta šte. 17

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastonj in franko.

297 — 35

Šubičeva slika

Franceta Prešerna

ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v **Zvezni trgovini v Celju**. Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.

Postne hran. račun št. 54.866.

Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure

*** dopoldne. ***

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun ***** glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih *****

Zahtevajte vzorce!

Barhant, flanele, modno blago,
opreme

platno, damast, kanafas itd. same novosti, razpošilja franko izvozna trdka V. J. Havliček in brat v Poděbradeh na Češkem. Razpošilja tudi franko po povzetju 1 zavoj 40 m raznovrstnih ostankov od poletnega in zimskega perila v širokosti 1 do 8 metrov samo za 18 K. Ugodna prilika! Izredno cen! 249 15-5

Samo še 19 gramofonov

novih in izvrstnih, komad po 15 K in po 20 K oddamo od danes naprej proti takojšnjemu plačilu. Istotam 1000 igel samo K 1'60 in nove velike dvostranske plošče po K 2'50.

Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor.

Trgovci!

Ne pustim potovati ker preveč stane, pač pa prodajam po ceni ker ne pustim potovati. — Obrnite se torej pisмено ali osebno in zahtevajte vzorčne pošiljave **narodna veletrgova hiša**

R. STERMECKI v Celju.

Darujte za Nar. sklad!

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinjši prsi puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanjinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, s 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen s novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 70 cm široke K 18—, 14.70, 17.80 in 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4.50, 5.20, 5.70; podpernica iz močnega rižastega gradla. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 456 50-17

S. Benisch, Deschenitz, šte. 773, Šumava, Češko.

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-25

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber novosti, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

stavbena zlasti tesarska dela.

61 50-45